HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a doua)

10 martie 2016*

„Trimitere preliminară — Spațiul de libertate, securitate și justiție — Cooperare judiciară în materie civilă — Procedura europeană de somație de plată — Regulamentul (CE) nr. 1896/2006 — Articolele 17 și 20 — Obligațiile unei instanțe sesizate în vederea desemnării unei instanțe competente teritorial să soluționeze procedura contencioasă generată de opoziția pârâtului la somația europeană de plată — Competența instanțelor din statul membru de origine a somației europene de plată — Regulamentul (CE) nr. 44/2001 — Creanță întemeiată pe dreptul la compensație în temeiul Regulamentului (CE) nr. 261/2004 ca urmare a întârzierii unui zbor”

În cauza C-94/14,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Kúria (Curtea Supremă, Ungaria), prin decizia din 27 februarie 2014, primită de Curte în aceeași zi, în procedura

Flight Refund Ltd

împotriva

Deutsche Lufthansa AG,

CURTEA (Camera a doua),

compusă din domnul M. Ilešič (raportor), președinte de cameră, doamna C. Toader, domnul A. Rosas, doamna A. Prechal și domnul E. Jarašiūnas, judecători,

avocat general: doamna E. Sharpston,

grefier: domnul A. Calot Escobar,

având în vedere procedura scrisă,

luând în considerare observațiile prezentate:

— pentru guvernul maghiar, de M. Z. Fehér și de G. Szima, în calitate de agenți;

— pentru guvernul german, de T. Henze și de J. Kemper, în calitate de agenți;

— pentru Comisia Europeană, de A.-M. Rouchaud-Joët, de A. Sipos și de M. Wilderspin, în calitate de agenți,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 22 octombrie 2015,

* Limba de procedură: maghiara.

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea Regulamentului (CE) nr. 1896/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2006 de instituire a unei proceduri europene de somație de plată (JO L 399, p. 1, Ediție specială, 19/vol. 9, p. 108).

2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între Flight Refund Ltd (denumită în continuare „Flight Refund”), societate cu sediul în Regatul Unit, pe de o parte, și Deutsche Lufthansa AG (denumită în continuare „Deutsche Lufthansa”), societate cu sediul în Germania, pe de altă parte, în legătură cu o creanță aferentă compensației solicitate ca urmare a întârzierii unui zbor.

Cadrul juridic

Drept internațional

3 Convenția pentru unificarea anumitor norme referitoare la transportul aerian internațional, încheiată la Montreal la 28 mai 1999, a fost semnată de Comunitatea Europeană la 9 decembrie 1999 și a fost aprobată în numele acesteia prin Decizia 2001/539/CE a Consiliului din 5 aprilie 2001 (JO L 194, p. 38, Ediție specială, 07/vol. 8, p. 112, denumită în continuare „Convenția de la Montreal”).

4 Articolul 19 din Convenția de la Montreal, intitulat „Întârziere”, prevede:

„Transportatorul este răspunzător de prejudiciul rezultat dintr-o întârziere în transportul aerian de pasageri, de bagaje sau de mărfuri. Cu toate acestea, transportatorul nu este răspunzător de prejudiciul cauzat de o întârziere dacă dovedește că el, prepușii și mandatarii săi au luat toate măsurile care puteau să se impună în mod rezonabil pentru a evita prejudiciul sau că le-a fost imposibil să ia respectivele măsuri.”

5 Potrivit articolului 33 alineatul (1) din această convenție:

„Acțiunea în răspundere trebuie introdusă, la alegerea reclamantului, pe teritoriul unuia dintre statele părți, fie la instanța de domiciliu al transportatorului, sediul principal al firmei sale sau sediul de afaceri unde a fost încheiat contractul, fie la instanța locului de destinație.”

Dreptul Uniunii

Regulamentul (CE) nr. 261/2004

6 Articolul 5 din Regulamentul (CE) nr. 261/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 februarie 2004 de stabilire a unor norme comune în materie de compensare și de asistență a pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare și anulării sau întârzierii prelungite a zborurilor și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 295/91 (JO L 46, p. 1, Ediție specială, 07/vol. 12, p. 218), intitulat „Anularea zborului”, prevede la alineatul (1) litera (c) că, în cazul anulării unui zbor, pasagerii în cauză au, în principiu, dreptul la o compensație din partea operatorului de transport aerian efectiv în conformitate cu articolul 7 din acest regulament.

7 Articolul 6 din regulamentul menționat, intitulat „Întârzierea zborului”, prevede anumite obligații care revin operatorului de transport aerian efectiv în ceea ce privește asistența pasagerilor în cauză în situația întârzierii unui zbor.

8 Articolul 7 din același regulament, intitulat „Dreptul la compensație”, prevede la alineatul (1) litera (c) că, atunci când se face trimitere la acest articol, pasagerii primesc o compensație în valoare de 600 de euro pentru toate zborurile de peste 3 500 km.

Regulamentul nr. 1896/2006

9 Considerentul (8) al Regulamentului nr. 1896/2006 are următorul cuprins:

„Barierele în calea accesului la o justiție eficientă […] în litigiile transfrontaliere […] fac necesară o legislație comunitară care să garanteze condiții identice creditorilor și debitorilor pe tot cuprinsul Uniunii Europene.”

10 Potrivit considerentului (10) al acestui regulament:

„Procedura instituită de prezentul regulament ar trebui să constituie un instrument complementar și facultativ pentru reclamant, care este în continuare liber să recurgă la o procedură prevăzută de legislația națională. În consecință, prezentul regulament nu înlocuiește și nici nu armonizează mecanismele de recuperare a creanțelor necontestate existente în temeiul legislației naționale.”

11 Considerentul (24) al regulamentului menționat enunță:

„O opoziție prezentată în termenul prevăzut ar trebui să pună capăt procedurii europene a somației de plată și să ducă la trecerea automată a litigiului la procedura civilă de drept comun, cu excepția cazului în care reclamantul a cerut în mod expres oprirea procedurii în această eventualitate. În sensul prezentului regulament, conceptul de «procedură civilă de drept comun» nu ar trebui să fie neapărat interpretat în conformitate cu legislația națională.”

12 Articolul 1 din Regulamentul nr. 1896/2006 prevede:

„(1) Prezentul regulament are drept obiect:

(a) simplificarea, accelerarea și reducerea costurilor litigiilor transfrontaliere referitoare la creanțele pecuniare necontestate prin instituirea unei proceduri europene de somație de plată;

[…]

(2) Prezentul regulament nu împiedică reclamantul să-și valorifice o creanță în sensul articolului 4 recurgând la o altă procedură prevăzută de legislația unui stat membru sau de legislația [Uniunii].”

13 Potrivit articolului 2 alineatul (1) din respectivul regulament, domeniul de aplicare al acestuia din urmă este definit după cum urmează:

„Prezentul regulament se aplică în materie civilă și comercială în litigiile transfrontaliere, indiferent de natura instanței. Acesta nu reglementează materia fiscală, materia vamală sau materia administrativă, nici răspunderea statului pentru acțiuni sau omisiuni comise în exercitarea puterii publice (*acta iure imperii*).”

14 Articolul 5 alineatul (1) din regulamentul menționat definește „statul membru de origine” drept „statul membru în care se emite o somație europeană de plată”.

15 Articolul 6 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1896/2006 prevede că, în sensul aplicării acestui regulament, competența se determină în conformitate cu normele de drept al Uniunii aplicabile în materie, în special Regulamentul (CE) nr. 44/2001 al Consiliului din 22 decembrie 2000 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială (JO 2001, L 12, p. 1, Ediție specială, 19/vol. 3, p. 74).

16 Articolul 7 alineatul (2) litera (f) din Regulamentul nr. 1896/2006 prevede că o cerere de somație europeană de plată conține temeiul competenței.

17 Articolul 16 alineatele (1)-(3) din acest regulament prevede:

„(1) Pârâtul poate face opoziție la somația europeană de plată la instanța de origine utilizând formularul tip F din anexa VI care îi este transmis odată cu somația europeană de plată.

(2) Opoziția se trimite în termen de treizeci de zile de la data comunicării sau notificării somației către pârât.

(3) Pârâtul indică în opoziție că el contestă creanța fără a fi obligat să precizeze motivele acestei contestații."

18 Articolul 17 din respectivul regulament, intitulat „Efectele opoziției", prevede la alineatele (1) și (2):

„(1) În cazul în care s-a făcut opoziție în termenul prevăzut la articolul 16 alineatul (2), procedura continuă în fața instanțelor competente din statul membru de origine în conformitate cu normele de procedură civilă de drept comun, cu excepția cazului în care reclamantul a cerut expres ca procedura să ia sfârșit în acest caz.

[…]

(2) Trecerea la procedura civilă de drept comun în sensul alineatului (1) este reglementată de legislația statului membru de origine."

19 Articolul 18 alineatul (1) din același regulament prevede:

„În cazul în care, în termenul prevăzut la articolul 16 alineatul (2), luând în considerare un termen suplimentar necesar sosirii opoziției, nu a fost făcută nicio opoziție la instanța de origine, instanța de origine declară de îndată că somația europeană de plată este executorie, utilizând formularul tip G din anexa VII. Instanța verifică data la care a fost comunicată sau notificată somația de plată."

20 Articolul 20 din Regulamentul nr. 1896/2006 prevede o „reexaminare în cazuri excepționale". Mai precis, alineatul (2) al acestui articol prevede că, „[d]upă expirarea termenului prevăzut la articolul 16 alineatul (2), pârâtul are […] dreptul să ceară reexaminarea somației europene de plată în fața instanței competente din statul membru de origine atunci când somația de plată a fost emisă în mod vădit eronat, ținând seama de cerințele stabilite de prezentul regulament sau având în vedere alte circumstanțe excepționale". Potrivit articolului 20 alineatul (3) din regulamentul menționat, în cazul în care instanța hotărăște că reexaminarea este justificată, somația europeană de plată este nulă și neavenită. În caz contrar, în temeiul aceleiași dispoziții, această somație rămâne valabilă.

21 Articolul 26 din regulamentul respectiv, intitulat „Relația cu dreptul procesual național", prevede:

„Orice aspect de procedură care nu este reglementat în mod expres prin prezentul regulament este reglementat de legislația națională."

Regulamentul nr. 44/2001

22 Normele de competență stabilite de Regulamentul nr. 44/2001 figurează în capitolul II din acest regulament, la articolele 2-31 din acesta din urmă. În secțiunea 7 a acestui capitol II, intitulată „Prorogare de competență”, articolul 24 din regulamentul menționat prevede:

„Cu excepția cazurilor în care competența este determinată de alte dispoziții ale prezentului regulament, instanța din statul membru în fața căreia se înfățișează pârâtul este competentă. Această regulă nu se aplică în cazul în care înfățișarea are ca obiect contestarea competenței sau o altă instanță are competență exclusivă în temeiul articolului 22.”

Dreptul maghiar

Codul de procedură civilă

23 Legea nr. III din 1952 privind Codul de procedură civilă (a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény, denumit în continuare „Codul de procedură civilă”) prevede normele de competență jurisdicțională.

24 Articolul 45 din Codul de procedură civilă prevede:

„(1) În cazul unui conflict de competență materială sau teritorială care rezultă din hotărâri definitive, precum și în cazul în care este imposibil să se stabilească care este instanța competentă teritorial sau când aceasta, în urma unei recuzări, nu poate examina cauza, trebuie să se procedeze cu prioritate la desemnarea instanței competente.

(2) Instanța competentă să efectueze această desemnare este:

[…]

c) în alte cazuri decât cele prevăzute la literele a) și b), Kúria [(Curtea Supremă)].”

Legea nr. L din 2009 privind somația de plată

25 Articolul 59 alineatul (1) din Legea nr. L din 2009 privind somația de plată (a fizetési meghagyásról szóló 2009. évi L. törvény) conferă competență notarului să emită somația europeană de plată prevăzută de Regulamentul nr. 1896/2006.

26 În temeiul articolului 38 alineatul (1) din această lege, notarul, în caz de opoziție, transmite dosarul procedurii instanței desemnate de reclamant în cererea de somație de plată.

27 Articolul 38 alineatul (3) din această lege prevede că, atunci când reclamantul nu a desemnat instanța, notarul transmite dosarul instanței competente material și teritorial în temeiul articolelor 29, 30 și 40 din Codul de procedură civilă.

Litigiul principal și întrebările preliminare

28 Din decizia de trimitere reiese că un pasager a cesionat, prin contract, drepturile sale la compensație pentru întârzierea unui zbor către Flight Refund, societate specializată în recuperarea acestui tip de creanțe. Societatea menționată a depus, la un notar maghiar, o cerere de somație europeană de plată împotriva Deutsche Lufthansa. Flight Refund și-a justificat cererea, care are ca obiect principal plata

sumei de 600 de euro, prin faptul că avea dreptul, ca urmare a cesiunii de creanță intervenite, să solicite Deutsche Lufthansa despăgubiri ca urmare a întârzierii cu peste trei ore a zborului LH 7626 care asigura, potrivit informațiilor furnizate acestui notar, legătura dintre aeroporturile din Newark (Statele Unite) și London Heathrow (Regatul Unit).

29 Notarul menționat a admis această cerere și a emis o somație de plată împotriva Deutsche Lufthansa fără să fi determinat locul încheierii contractului, pe cel al executării acestuia, pe cel al apariției faptei prejudiciabile sau pe cel al sediului operatorului de transport prin grija căruia a fost încheiat contractul și nici destinația zborului în cauză. Același notar s-a declarat competent să emită această somație de plată în temeiul articolului 33 din Convenția de la Montreal, pentru motivul că Ungaria este stat parte la această convenție.

30 Deutsche Lufthansa a făcut uz de dreptul său de opoziție la respectiva somație și a arătat că nu opera legătura aeriană la care Flight Refund făcuse referire în cererea sa de emitere a unei somații, operatorul de transport aerian efectiv care exploata legătura în cauză fiind, în opinia sa, compania aeriană United Airlines, Inc.

31 Întrucât reprezentantul Flight Refund a declarat, la invitația notarului în cauză, că nu putea desemna instanța națională competentă în urma trecerii de la procedura europeană de somație de plată la procedura civilă de drept comun, acest notar s-a adresat Kúria (Curtea Supremă), pentru ca aceasta să desemneze respectiva instanță competentă teritorial, întrucât nu putea, în temeiul dispozițiilor pertinente ale Codului de procedură civilă și în lumina informațiilor de care dispunea, să identifice această instanță.

32 Instanța de trimitere a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții cinci întrebări care priveau interpretarea mai multor dispoziții din Convenția de la Montreal, din Regulamentul nr. 44/2001 și din Regulamentul nr. 1896/2006. Această cerere de decizie preliminară a fost primită la Curte la 27 februarie 2014.

33 La 26 septembrie 2014, Flight Refund a comunicat Curții faptul că informase instanța de trimitere, prin scrisoarea din 5 martie 2014, că la baza creanței sale se afla Regulamentul nr. 261/2004, iar nu dispozițiile Convenției de la Montreal. Pentru a obține precizări suplimentare din partea instanței de trimitere, Curtea a decis, la 21 octombrie 2014, în temeiul articolului 101 alineatul (1) din Regulamentul de procedură, să adreseze o cerere de lămuriri acestei instanțe.

34 În răspunsul său, primit de Curte la 26 noiembrie 2014, instanța de trimitere a confirmat, în primul rând, că articolele 6 și 7 din Regulamentul nr. 261/2014, iar nu dispozițiile Convenției de la Montreal fuseseră invocate de Flight Refund ca temei juridic al creanței sale. În consecință, instanța de trimitere a retras trei dintre cele cinci întrebări adresate și a reformulat una dintre cele două întrebări menținute.

35 În al doilea rând, această instanță a subliniat că nu dispunea de alte informații cu privire la zborul în cauză decât cele care figurau deja în cererea sa de decizie preliminară. Aceasta a subliniat că, în cadrul unei proceduri privind desemnarea instanței competente teritorial, nu putea, în temeiul dreptului național, să solicite elemente suplimentare referitoare la fondul cauzei.

36 Instanța de trimitere a exprimat, în plus, îndoieli cu privire la normele de competență internațională aplicabile unei proceduri europene de somație de plată formulate în vederea valorificării unei creanțe întemeiate pe Regulamentul nr. 261/2004. Această instanță consideră că notarul care a emis somația europeană de plată a eliberat această somație cu încălcarea articolului 6 din Regulamentul nr. 1896/2006, potrivit căruia el ar fi trebuit să examineze problema competenței instanțelor maghiare în lumina Regulamentului nr. 44/2001.

37 Instanța menționată urmărește astfel să obțină precizări cu privire la aspectul dacă în speță sunt aplicabile normele prevăzute de Convenția de la Montreal, cele prevăzute de Regulamentul nr. 44/2001 sau alte norme de competență cum sunt cele care figurează la articolul 17 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1896/2006, care prevăd că procedura generată de opoziția pârâtului la somația europeană de plată se desfășoară în fața instanțelor competente din statul membru de origine a acelei somații. Ea ridică de asemenea problema consecințelor care trebuie deduse din constatarea sa cu privire la existența sau la lipsa unei competențe internaționale a instanțelor maghiare.

38 În aceste împrejurări, Kúria (Curtea Supremă) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

„1) O somație europeană de plată care a fost emisă cu încălcarea obiectului Regulamentului [nr. 1896/2006] sau de o autoritate care nu deține competența internațională necesară poate face obiectul unei reexaminări din oficiu? Sau procedura contencioasă care urmează unei opoziții trebuie să fie, în lipsa competenței, clasată din oficiu sau la cerere?

2) Dacă orice instanță maghiară este competentă să soluționeze cauza, norma de competență aplicabilă trebuie să fie interpretată în sensul că Kúria [(Curtea Supremă)], sesizată în vederea atribuirii competenței unei instanțe, trebuie să desemneze cel puțin o instanță care, chiar în lipsa unei competențe materiale sau teritoriale stabilite de dreptul procesual al statului membru respectiv, are obligația să soluționeze pe fond procedura contencioasă generată de opoziția formulată?”

Cu privire la întrebările preliminare

Cu privire la admisibilitate

39 Guvernul german consideră că cererea de decizie preliminară este inadmisibilă. În această privință, guvernul menționat susține că de pe site-ul internet al Flight Refund, pe care l-a consultat la 9 iunie 2014, rezultă că această societate a întrerupt, pe o durată nedeterminată, funcționarea site-ului său și, în același timp, a suspendat continuarea acțiunilor în recuperare inițiate. Din acest motiv, guvernul menționat sugerează ca Curtea să solicite instanței de trimitere informații cu privire la stadiul procedurii pendinte în fața sa.

40 În această privință, trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante, întrebările referitoare la interpretarea dreptului Uniunii adresate de instanța națională în cadrul normativ și factual pe care îl definește sub propria răspundere și a cărui exactitate Curtea nu are competența să o verifice beneficiază de o prezumție de pertinență (Hotărârea Fish Legal și Shirley, C-279/12, EU:C:2013:853, punctul 30, precum și Hotărârea Verder LabTec, C-657/13, EU:C:2015:331, punctul 29).

41 Or, în ceea ce privește cauza de inadmisibilitate invocată de guvernul german, este suficient să se constate că instanța de trimitere a confirmat, în răspunsul său la cererea de lămuriri pe care i-a adresat-o Curtea, că era în continuare sesizată cu cererea privind desemnarea instanței competente teritorial să soluționeze procedura contencioasă în urma opoziției pârâtului la somația europeană de plată. Niciun element din dosar nu permite, prin urmare, să se considere că prezumția de pertinență de care se bucură întrebările preliminare ar putea fi repusă în discuție în speță.

42 Cererea de decizie preliminară este, în consecință, admisibilă.

Cu privire la fond

43 Înainte de a trece la examinarea întrebărilor adresate de instanța de trimitere, trebuie să se arate că instanța menționată a emis, în răspunsul său la cererea de lămuriri pe care i-a adresat-o Curtea, îndoieli cu privire la normele pertinente care trebuie aplicate în vederea examinării aspectului referitor la competența internațională a instanțelor dintr-un stat membru pentru a soluționa procedura contencioasă referitoare la creanța care se află la originea somației de plată împotriva căreia pârâtul a formulat opoziție, în împrejurări precum cele în discuție în litigiul principal, în care creditorul a invocat articolele 6 și 7 din Regulamentul nr. 261/2004 ca temei juridic al creanței sale. Mai precis, această instanță solicită să se stabilească dacă normele aplicabile în acest context sunt cele referitoare la competența internațională prevăzute la articolul 33 din Convenția de la Montreal sau cele prevăzute de Regulamentul nr. 44/2001.

44 Pe de altă parte, instanța menționată solicită precizări cu privire la domeniul de aplicare al articolului 17 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1896/2006, în special cu privire la aspectul dacă această dispoziție ar putea fi interpretată în sensul că cuprinde o normă de competență în favoarea instanțelor din statul membru de origine în sensul articolului 5 punctul 1 din acest regulament, independent de normele prevăzute de Regulamentul nr. 44/2001.

45 În această privință, trebuie amintită, în primul rând, jurisprudența constantă a Curții potrivit căreia dreptul pasagerului la o compensație forfetară și uniformizată ca urmare a întârzierii unui zbor, întemeiat pe articolele 5-7 din Regulamentul nr. 261/2004, pe care îl invocă Flight Refund în speță, există independent de repararea prejudiciului prevăzută în cadrul articolului 19 din Convenția de la Montreal (a se vedea în acest sens Hotărârea Rehder, C-204/08, EU:C:2009:439, punctul 27, precum și Hotărârea Nelson și alții, C-581/10 și C-629/10, EU:C:2012:657, punctele 46, 49 și 55).

46 Astfel, în măsura în care drepturile întemeiate pe dispozițiile Regulamentului nr. 261/2004 și, respectiv, pe prevederile Convenției de la Montreal intră sub incidența unor cadre normative diferite, normele de competență internațională prevăzute de această convenție nu sunt aplicabile cererilor formulate numai în temeiul Regulamentului nr. 261/2004, acestea din urmă trebuind să fie examinate în lumina Regulamentului nr. 44/2001 (a se vedea în acest sens Hotărârea Rehder, C-204/08, EU:C:2009:439, punctele 27 și 28).

47 În al doilea rând, în ceea ce privește ipoteza evocată de instanța de trimitere, prezentată la punctul 44 din prezenta hotărâre, Curtea a statuat deja că opoziția pârâtului la somația europeană de plată, ale cărei efecte sunt reglementate de articolul 17 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1896/2006, nu poate determina o prorogare de competență a instanțelor din statul membru de origine a somației de plată în sensul articolului 24 din Regulamentul nr. 44/2001 și să semnifice astfel că pârâtul a acceptat, prin formularea unei astfel de opoziții, chiar dacă aceasta este însoțită de motive referitoare la fondul cauzei, competența instanțelor din acest stat membru de a soluționa procedura contencioasă referitoare la creanța contestată (a se vedea în acest sens Hotărârea Goldbet Sportwetten, C-144/12, EU:C:2013:393, punctele 38, 41 și 43).

48 În lumina considerațiilor de mai sus, trebuie să se aprecieze că, prin intermediul întrebărilor formulate, care trebuie analizate împreună, instanța de trimitere ridică, în esență, problema puterilor și a obligațiilor unei instanțe cum este instanța de trimitere, în temeiul dreptului Uniunii și în special al Regulamentului nr. 1896/2006, în împrejurări în care această instanță este sesizată cu o procedură privind desemnarea instanței competente teritorial din statul membru de origine a unei somații europene de plată și examinează aspectul privind competența internațională a instanțelor din acest stat membru de a soluționa o procedură contencioasă referitoare la creanța aflată la originea respectivei somații de plată împotriva căreia pârâtul a formulat opoziție în termenul prevăzut în acest scop.

49 În această privință, trebuie amintit că, potrivit articolului 1 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul nr. 1896/2006, acesta din urmă are drept obiect, printre altele, simplificarea, accelerarea și reducerea costurilor procedurilor din litigiile transfrontaliere referitoare la creanțele pecuniare necontestate prin instituirea unei proceduri europene de somație de plată. Acest regulament se aplică, potrivit articolului 2 alineatul (1) din acesta, în materie civilă și comercială în litigiile transfrontaliere, indiferent de natura instanței.

50 Procedura specială reglementată de Regulamentul nr. 1896/2006, precum și obiectivele pe care acesta din urmă le urmărește nu se aplică însă atunci când creanțele care stau la originea unei somații de plată sunt contestate prin intermediul opoziției prevăzute la articolul 16 din acest regulament (a se vedea în acest sens Hotărârea eco cosmetics și Raiffeisenbank St. Georgen, C-119/13 și C-120/13, EU:C:2014:2144, punctul 39, precum și Hotărârea Goldbet Sportwetten, C-144/12, EU:C:2013:393, punctele 31 și 42).

51 Or, în speță, este cert că pârâtul a formulat opoziție, în termenul prevăzut în acest scop la articolul 16 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1896/2006, împotriva somației europene de plată emise împotriva sa. Prin urmare, în măsura în care articolul 17 alineatul (1) din acest regulament constituie singura dispoziție a regulamentului respectiv care reglementează o astfel de opoziție, trebuie să se examineze dacă această dispoziție permite să se determine puterile și obligațiile unei instanțe cum este instanța de trimitere în împrejurări precum cele în discuție în litigiul principal prin raportare atât la modul de redactare a acestei dispoziții, cât și la economia aceluiași regulament.

52 Potrivit modului său de redactare, articolul 17 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1896/2006 se limitează să impună, în caz de opoziție a pârâtului formulată în termenul prevăzut în acest scop, continuarea automată a procedurii în fața instanțelor competente din statul membru de origine a somației de plată în conformitate cu normele de procedură civilă de drept comun, cu excepția cazului în care reclamantul a cerut expres ca procedura să ia sfârșit în acest caz.

53 În ceea ce privește economia Regulamentului nr. 1896/2006, din coroborarea considerentelor (8) și (10) ale acestuia, precum și a articolului 26 din regulamentul menționat reiese că acesta din urmă instituie o procedură europeană de somație de plată care constituie un instrument complementar și facultativ pentru reclamant fără ca regulamentul respectiv să înlocuiască sau să armonizeze mecanismele de recuperare a creanțelor necontestate prevăzute de legislația națională. Astfel, Regulamentul nr. 1896/2006 instituie un instrument uniform de recuperare care garantează condiții identice creditorilor și debitorilor în întreaga Uniune, prevăzând totodată aplicarea dreptului procedural al statelor membre în ceea ce privește orice aspect de procedură care nu este reglementat în mod expres de acest regulament.

54 Întrucât din economia Regulamentului nr. 1896/2006 reiese că acesta nu urmărește să armonizeze drepturile procedurale ale statelor membre și, ținând seama de domeniul limitat de aplicare al articolului 17 alineatul (1) din regulamentul menționat, astfel cum s-a precizat la punctul 52 din prezenta hotărâre, această dispoziție trebuie interpretată, în măsura în care prevede continuarea automată a procedurii, în caz de opoziție a pârâtului, în conformitate cu normele procedurii civile de drept comun, în sensul că nu impune nicio cerință specială cu privire la natura instanțelor în fața cărora procedura trebuie să continue sau la normele pe care o astfel de instanță trebuie să le aplice.

55 Rezultă că, în principiu, sunt îndeplinite cerințele prevăzute la articolul 17 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1896/2006 atunci când procedura continuă, în urma opoziției pârâtului, în fața unei instanțe cum este instanța de trimitere, care examinează, în împrejurări precum cele în discuție în litigiul principal, competența internațională a instanțelor din statul membru de origine a somației europene de plată de a soluționa procedura civilă de drept comun aferentă creanței contestate, în temeiul normelor prevăzute de Regulamentul nr. 44/2001.

56 Or, astfel cum a subliniat avocatul general la punctul 72 din concluzii, nici articolul 17 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1896/2006, nici vreo altă dispoziție din acest regulament nu permit să se identifice puterile și obligațiile unei instanțe cum este instanța de trimitere în împrejurări precum cele în discuție în litigiul principal. În lipsa, în Regulamentul nr. 1896/2006, a unei norme exprese cu privire la acest aspect de procedură, acest aspect rămâne în continuare reglementat, conform articolului 26 din regulamentul menționat, de legislația națională.

57 Pe de altă parte, în măsura în care din cererea de decizie preliminară reiese că instanța de trimitere trebuie să se pronunțe cu privire la problema competenței internaționale a instanțelor din statul membru de origine a somației europene de plată de a soluționa procedura contencioasă referitoare la creanța contestată, aplicând în acest scop, astfel cum s-a arătat la punctul 46 din prezenta hotărâre, normele prevăzute de Regulamentul nr. 44/2001, trebuie să se verifice eventualele obligații care decurg, pentru această instanță, din regulamentul menționat.

58 În această privință, este cert că Regulamentul nr. 44/2001 nu are ca obiect să unifice întinderea obligațiilor de control care revin instanțelor naționale cu ocazia verificării competenței lor internaționale. Aplicarea normelor naționale pertinente nu trebuie totuși să aducă atingere efectului util al Regulamentului nr. 44/2001 (a se vedea Hotărârea Kolassa, C-375/13, EU:C:2015:37, punctele 59 și 60, precum și jurisprudența citată).

59 În ceea ce privește cerințele care trebuie respectate în cadrul procedurii, trebuie amintit de asemenea că ansamblul dispozițiilor Regulamentului nr. 44/2001 exprimă intenția de a asigura ca, în cadrul obiectivelor acestuia, procedurile care conduc la adoptarea unor hotărâri judecătorești să se desfășoare cu respectarea dreptului la apărare (a se vedea în acest sens Hotărârea G, C-292/10, EU:C:2012:142, punctul 47, precum și Hotărârea A, C-112/13, EU:C:2014:2195, punctul 51 și jurisprudența citată).

60 În acest context, trebuie subliniat că atât obiectivul unei bune administrări a justiției, care stă la baza Regulamentului nr. 44/2001, cât și respectul datorat autonomiei judecătorului în exercitarea atribuțiilor sale impun ca instanța sesizată să se pronunțe asupra chestiunii competenței internaționale să poată examina această chestiune în lumina tuturor informațiilor de care dispune, inclusiv, dacă este cazul, contestațiile formulate de pârât (a se vedea în acest sens Hotărârea Kolassa, C-375/13, EU:C:2015:37, punctul 64).

61 În speță, din cererea de decizie preliminară reiese că instanța de trimitere dispune numai de informații referitoare la problema competenței internaționale a instanțelor din statul membru de origine furnizate de reclamant în cererea sa de somație europeană de plată, aceste informații putând fi, potrivit articolului 7 alineatul (2) litera (f) din Regulamentul nr. 1896/2006, reduse la o simplă indicare a temeiului competenței internaționale, fără ca reclamantul să fie obligat să expună elementele de legătură ale creanței solicitate în cadrul procedurii de somație europeană de plată cu statul membru în care a fost depusă o astfel de cerere.

62 Trebuie să se arate în acest context că dosarul de care dispune Curtea nu permite să se identifice normele naționale aplicabile procedurii cu care instanța de trimitere este sesizată în speță. În aceste condiții, dacă instanța respectivă ar fi, în temeiul dreptului procedural național, obligată să aprecieze competența internațională a instanțelor din statul membru de origine a somației de plată exclusiv în lumina elementelor prezentate de reclamant în cererea sa de somație europeană de plată, o astfel de procedură nu ar putea garanta nici efectul util al normelor de competență prevăzute de Regulamentul nr. 44/2001, nici dreptul la apărare de care beneficiază pârâtul.

63 Astfel, normele naționale aplicabile procedurii cu care este sesizată în speță instanța de trimitere trebuie să permită acesteia din urmă să examineze problema competenței internaționale, în temeiul normelor prevăzute de Regulamentul nr. 44/2001, în lumina tuturor informațiilor care îi sunt necesare în acest scop, după cum a subliniat avocatul general la punctul 63 din concluzii, cu ascultarea, dacă este cazul, a părților cu privire la acest aspect.

64 În cazul în care situația ar fi diferită, instanța menționată ar avea posibilitatea fie să interpreteze normele sale de procedură în sensul că acestea îi permit să îndeplinească respectivele cerințe, fie să desemneze, astfel cum a sugerat instanța de trimitere însăși, o instanță competentă material să se pronunțe pe fond cu privire la o creanță cum este cea în discuție în litigiul principal în temeiul procedurii civile de drept comun ca instanță competentă teritorial și căreia i se solicită, în acest caz, să se pronunțe, dacă este cazul, cu privire la propria competență internațională în lumina criteriilor enunțate de Regulamentul nr. 44/2001.

65 În sfârșit, trebuie să se răspundă la interogațiile instanței de trimitere referitoare la obligațiile care îi revin în urma examinării competenței instanțelor din statul membru de origine a somației europene de plată pe care aceasta va fi efectuat-o în condițiile amintite la punctele 62 și 63 din prezenta hotărâre.

66 În această privință, dacă, la finalul verificărilor, s-ar dovedi că competența instanțelor din statul membru de origine a somației europene de plată poate fi stabilită pe baza dispozițiilor Regulamentului nr. 44/2001, o instanță cum este instanța de trimitere nu ar putea, în caz contrar existând riscul de a se aduce atingere efectului util al normei prevăzute de regulamentul menționat în temeiul căreia este stabilită competența, să pună capăt procedurii pentru unicul motiv că nu reușește, în temeiul dreptului național, să identifice o instanță competentă teritorial să se pronunțe cu privire la fondul creanței contestate.

67 Astfel, această instanță are obligația, după cum arată guvernul maghiar în observațiile sale scrise, să interpreteze dreptul național în sensul că acesta din urmă îi permite să identifice sau să desemneze instanța competentă teritorial și material să se pronunțe cu privire la fondul creanței care se află la originea somației de plată împotriva căreia pârâtul a formulat opoziție în termenul prevăzut în acest scop.

68 Pe de altă parte, a pune capăt procedurii contencioase cu privire la fondul creanței contestate, în condițiile în care competența instanțelor din statul membru de origine a somației europene de plată este stabilită în temeiul Regulamentului nr. 44/2001, ar aduce atingere și efectului util al articolului 17 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1896/2006, în măsura în care această dispoziție impune ca procedura să continue, în cazul în care pârâtul formulează opoziție, în mod automat în fața instanțelor competente din statul membru de origine a somației de plată.

69 În schimb, dacă instanțele din statul membru de origine nu sunt competente în temeiul Regulamentului nr. 44/2001, nu este necesar, contrar a ceea ce pare să considere instanța de trimitere, să se reexamineze din oficiu, prin analogie cu articolul 20 din Regulamentul nr. 1896/2006, somația de plată împotriva căreia pârâtul a formulat în mod valabil opoziție.

70 În această privință, din jurisprudența Curții reiese că posibilitățile de reexaminare a somației de plată, prevăzute la articolul 20 din Regulamentul nr. 1896/2006, nu se aplică dacă pârâtul nu a formulat opoziție în termenul prevăzut la articolul 16 alineatul (2) din acest regulament (a se vedea în acest sens Hotărârea Thomas Cook Belgium, C-245/14, EU:C:2015:715, punctele 47 și 48).

71 În plus, în măsura în care o situație procedurală cum este cea în discuție în litigiul principal nu este, astfel cum reiese din cuprinsul punctelor 55 și 56 din prezenta hotărâre, reglementată de dispozițiile Regulamentului nr. 1896/2006, ci de legislația națională, dispozițiile acestui regulament, inclusiv cele ale articolului 20, nu se pot aplica, nici măcar prin analogie, acestei situații (a se vedea în acest sens Hotărârea eco cosmetics și Raiffeisenbank St. Georgen, C-119/13 și C-120/13, EU:C:2014:2144, punctul 45).

72 În plus, conform articolului 18 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1896/2006, somației de plată împotriva căreia pârâtul a formulat opoziție în termenul prevăzut în acest scop nu i se poate conferi forță executorie. În consecință, unei instanțe cum este instanța de trimitere îi este permis să deducă

din constatarea sa, în sensul lipsei de competență a instanțelor din statul membru de origine a somației europene de plată în temeiul Regulamentului nr. 44/2001, consecințele prevăzute, în această ipoteză, de dreptul procedural național.

73 Din ansamblul considerațiilor de mai sus rezultă că trebuie să se răspundă la întrebările adresate că dreptul Uniunii trebuie interpretat în sensul că, în împrejurările în care o instanță este sesizată cu o procedură, cum este procedura principală, privind desemnarea unei instanțe competente teritorial din statul membru de origine a somației europene de plată și examinează, în împrejurările menționate, competența internațională a instanțelor din acest stat membru de a soluționa o procedură contencioasă referitoare la creanța aflată la originea unei astfel de somații de plată împotriva căreia pârâtul a formulat opoziție în termenul prevăzut în acest scop:

— întrucât Regulamentul nr. 1896/2006 nu furnizează indicații cu privire la puterile și la obligațiile acestei instanțe, respectivele aspecte de procedură rămân, potrivit articolului 26 din regulamentul menționat, reglementate de legislația națională a acelui stat membru;

— Regulamentul nr. 44/2001 impune ca problema competenței internaționale a instanțelor din statul membru de origine a somației europene de plată să fie soluționată prin aplicarea normelor de procedură care permit să se garanteze efectul util al dispozițiilor acestui regulament și dreptul la apărare, indiferent dacă instanța de trimitere sau o instanță pe care aceasta din urmă o desemnează ca instanță competentă teritorial și material să se pronunțe cu privire la o creanță cum este cea în discuție în litigiul principal, în temeiul procedurii civile de drept comun, se pronunță asupra acestei probleme;

— în ipoteza în care o instanță cum este instanța de trimitere se pronunță cu privire la competența internațională a instanțelor din statul membru de origine a somației europene de plată și decide în sensul existenței unei asemenea competențe în lumina criteriilor prevăzute de Regulamentul nr. 44/2001, acest din urmă regulament și Regulamentul nr. 1896/2006 obligă instanța respectivă să interpreteze dreptul național în sensul că acesta din urmă îi permite să identifice sau să desemneze o instanță competentă teritorial și material să soluționeze această procedură și

— în ipoteza în care o instanță cum este instanța de trimitere decide în sensul lipsei unei asemenea competențe internaționale, instanța menționată nu are obligația de a reexamina din oficiu, prin analogie cu articolul 20 din Regulamentul nr. 1896/2006, această somație de plată.

Cu privire la cheltuielile de judecată

74 Întrucât, în privința părților din acțiunea principală, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a doua) declară:

Dreptul Uniunii trebuie interpretat în sensul că, în împrejurările în care o instanță este sesizată cu o procedură, cum este procedura principală, privind desemnarea unei instanțe competente teritorial din statul membru de origine a somației europene de plată și examinează, în

împrejurările menționate, competența internațională a instanțelor din acest stat membru de a soluționa o procedură contencioasă referitoare la creanța aflată la originea unei astfel de somații de plată împotriva căreia pârâtul a formulat opoziție în termenul prevăzut în acest scop:

— **întrucât Regulamentul (CE) nr. 1896/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2006 de instituire a unei proceduri europene de somație de plată nu furnizează indicații cu privire la puterile și la obligațiile acestei instanțe, respectivele aspecte de procedură rămân, potrivit articolului 26 din regulamentul menționat, reglementate de legislația națională a acelui stat membru;**

— **Regulamentul (CE) nr. 44/2001 al Consiliului din 22 decembrie 2000 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială impune ca problema competenței internaționale a instanțelor din statul membru de origine a somației europene de plată să fie soluționată prin aplicarea normelor de procedură care permit să se garanteze efectul util al dispozițiilor acestui regulament și dreptul la apărare, indiferent dacă instanța de trimitere sau o instanță pe care aceasta din urmă o desemnează ca instanță competentă teritorial și material să se pronunțe cu privire la o creanță cum este cea în discuție în litigiul principal, în temeiul procedurii civile de drept comun, se pronunță asupra acestei probleme;**

— **în ipoteza în care o instanță cum este instanța de trimitere se pronunță cu privire la competența internațională a instanțelor din statul membru de origine a somației europene de plată și decide în sensul existenței unei asemenea competențe în lumina criteriilor prevăzute de Regulamentul nr. 44/2001, acest din urmă regulament și Regulamentul nr. 1896/2006 obligă instanța respectivă să interpreteze dreptul național în sensul că acesta din urmă îi permite să identifice sau să desemneze o instanță competentă teritorial și material să soluționeze această procedură și**

— **în ipoteza în care o instanță cum este instanța de trimitere decide în sensul lipsei unei asemenea competențe internaționale, instanța menționată nu are obligația de a reexamina din oficiu, prin analogie cu articolul 20 din Regulamentul nr. 1896/2006, această somație de plată.**

Semnături